

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; felévre 100; negyedévre 50 Lei
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
Dr. SÁNDORY MIHÁLY
Kiadó laptulajdonos:
MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.
Telefon: 14.

Bányai János.

Ennek a vezércikknek jogosan adhattuk volna azt a címet, hogy: „A munka”, vagy: „A szülőföld szeretete”; de mikor azt a címet adtuk, hogy: „Bányai János”, akkor tudjuk, hogy ebben a névben benne van a munka és a szülőföld szeretete is. Mert mikor szeretjük legjobban szülőföldünket, mint akkor, ha dolgozni is tudunk érte. Nem a pódiumon, handabandázva, hanem szép csendben, de annál eredményesebben.

De hát, ki ez a Bányai János? Elsősorban székely, másodsorban tanár, harmadsorban ember.

Székely a szó legnemesebb értelmében, abból a székely fajtából való, aki szentségnek tartja a szülőföldje iránti szeretetet, a faji érzését; abból a székely fajtából való, aki nem karddal, mint ősei, hanem a szellem, a toll fegyverével harcol fajáért és szűkebbkörű hazájáért.

És tanár a szó legvalódibb értelmében. Komoly, alapos, akit nem érdekelnek a politika rabulisztikái, raffineriái, az örökös alkalmazkodás, a köpönyegcserélgetések, hanem akit egyedül a komoly munka érdekel.

És míg ember, ember abból a fajtából, akiről azt mondja az ember, hogy az Isten is a maga képére és hasonlatosságára teremtette, mert felruházta olyan lelki tulajdonságokkal, amelyek ezer ember közül csak egynek hánynak a tulajdonai.

Nemes gondolkodásában, tetteiben, aki soh'sem nézi azt, hogy munkájából mi haszna neki, hanem csak azt, hogy mi haszna lesz másnak.

Sokan kérdehetik, hogy mi szolgál indokul annak, hogy egy egyszerű tanárember nevéből vezércikk íródjék?

Megmondom. Az, hogy egyrészt székely népünknek kevés olyan embere van, mint Bányai János, aki a faji és szülőföldi szeretetet és az értük való munkálkodást a leghelyesebb értelemben fogja fel, másrészt, hogy tanuljuk megbecsülni a munkát, az érdemet és tudunk kalapot emelni a valódi értékek előtt.

És még egy: hogy büszkének lehessünk arra, hogy egy kultur fajtának kultur ivadéka: székely, a mi fajtánk, a mi vérünk, ennek a szerencsétlen, de sokra hivatott népnek, amelyből minden elesettsége dacára még tudnak ilyen emberek kifajzani.

Orbán Balázsnak, a legnagyobb székelynek tanítványa ő, aki az ő nyomdokain haladva akarja a Székelyföldet megismertetni és megszerettetni.

Minket, gyergyóiakat, kétszeresen is érdekel az ő munkássága, mert ő az, aki például büszkeségünk: a Gyilkostó és vidékének geológiai viszony-

latait előttünk feltárta s amely tanulmánnyal nemsokára lapunkban még foglalkozni fogunk.

Ő volt az, aki különösen székelyföldi borvízforrásaink ismertetésével és felkarolásával behatóan foglalkozott és ezekről a bukaresti balneológiai kongresszusokon többször előadást is tartott. Munkatársa a Magyar Népnek, ő rendezte a Székely Nemzeti Múzeum földtani gyűjteményét. Ő fejtette meg az ugynevezett „székely drágakő”, az aragonit keletkezését, mely munkáját a Magyar Természettudományi Társulat nagy erkölcsi és anyagi elismeréssel jutalmazott meg. Ő az egész Hargita hegyláncolat geológiai alakulásának legalaposabb ismerője, melynek teljes egészébeni feldolgozását élete feladatául tűzte ki.

Említettük, hogy Orbán Balázs tanítványa ő, s a nagy székely iránti tiszteletét és hódolatát most úgy akarja leróni, hogy egyik küzdő katonája és munkatársa annak a kis lelkes gárdának, melynek célja Orbán Balázs halhatatlan művének: a Székelyföld leírásának a jelenlegi viszonyok szerinti átdolgozás utáni újból való kiadása.

Ebben a sokoldalú munkában kívánunk neked, Bányai János, további kitartást, továbbra is soha meg nem szűnő faji és szülőföld iránti szeretetet; mi ezért a nagy munkáért nem tudunk egyebet adni neked, mint csak szerény elismerést, köszönetet és hálát.

Dr. Csiby Andor.

Dr. Péterffy Lőrinc bucsuztatása.

A bucsuzás mindig fájdalmas, még akkor is, hogy ha ez a bucsuztatás valakinek előmenetelére is szolgál és ugyanakkor a bucsuztatás mások részére szerez örömeit.

Nehéz a bucsu akkor is, hogyha csak egy ismerős arcotól kell elválnunk, aki már hozzátartozott a mi mindennapi életünkhöz; de kétszeresen nehéz akkor, mikor az elbucsuztatottban egy olyan egyházáért, katolikus iskoláinkért és fajtájáért küzdött egyént veszítünk el, mint dr. Péterffy Lőrinc.

Nemcsak személye, hanem minden irányu működése már több mint egy emberöltőn át hozzánőtt a mi Székelyföldünkhöz, iskoláinkhoz, hozzánőtt családjainkhoz, minden egyes személyünkhöz, akinek volt valamikor alkalma vele együtt dolgozni.

Bucsuzunk tőle, fáj nekünk, hogy azok a mély gyökerek, amelyek eddig őt hozzánk kötötték, most elszakadnak; de egyben örülni is tudunk annak, hogy mi új hiveinek egy olyan embert tudtunk adni, mint dr. Péterffy Lőrinc.

F. hó 7-én este a Laurentzi-szálloda éttermében vettek bucsut tőle tisztelői és barátai egy társasvacsora meleg hangulatában.

Tisztelői is barátai között ott láttuk polgárságunk minden társadalmi rétegét.

Az első felköszöntőt a bucsuztatottra Szabó György apát mondotta, ki egyházi és

az iskolák terén kifejtett működését méltatta.

Dr. Paál Gábor szenátor Péterffyben az igaz jó katolikust és székelyt köszöntötte, ki tanácsaival és önzetlen munkálkodásával igen sokat segített a székelymagyar ügy előbbrevitélenek.

Kassay igazgató paptársai, Vákár József örm. szert. plebános az örménység, dr. Fejér Mihály a helyi ügyvédi kar, György F. András a székelység, dr. Miklóssy Viktor a nők, Sánta Albert igazgató-tanító a kath. tanítók, végül Klein Ernő a zsidó hitközség nevében vett bucsut dr. Péterffytől, ki mindannyiunknak meleg szavaiért meghatóttan, könnyes szemekkel mondott köszönetet, ígéretet téve egyúttal arra is, hogy Székelyföldjét, ahol egy emberöltőt töltött egyháza és faja érdekében munkában, soha nem fogja elfelejteni.

Válasz.

A Brassói Lapok f. évi április 14-iki 81. számában megjelent a Borszéki Közbirtokosság közgyűléséről írt „Félmilliárdnyi vagyona tövében rongyosan és kiéhezetten toporzékol a Borszéki Közbirtokosság” című közleményére:

A tisztánlátás érdekében mindenekelőtt meg kell állapítanunk azokat a tényeket, melyek Borszék Közbirtokosságát a Szárhegyen f. hó 5-én megtartott közgyűlésen elhangzottakhoz s a jelenvolt laptudósítókát — a még külön nyert információk alapján — közleményeik megírásához juttatták.

Kétségtelen az, hogy 1923/24. évben két végzetes csapás zúdult majdnem egyszerre a közbirtokosságra. Az egyik az agrár kisajátítás, másik a Tischler Mór és Társai által per útján kicsikart bérleti szerződés, az ugynevezett per-egyezség. Az agrár kisajátítások során a közbirtokosság tulajdonát képező 2887 k. holdat kitevő ingatlanaiából kisajátított 1611 k. hold. Vissza lett hagyva a közbirtokosság tulajdonába a fürdőtelep területe és kisebb legelők, parkok stb. kívül 1155 k. hold erdő, mely állami kezelésben az erdőtörvény rendelkezése alatt áll. Ezen erdőből 426 k. hold forráskörű erdő, mely feltétlenül fenntartandó, 729 k. hold pedig az a bizonyos Bánffy-erdő, mely gazdasági terv szerint kezelendő, s mint ilyen rendes évi vágásterületek kiadása után a közbirtokosságnak évenként visszatérő biztos jövedelmet hoz. Ez a 729 hold erdő — mely az évi rendes jövedelem alapját képezné — az, melynek egyszerre való kitermelése és értékesítésére hozott határozatot a közgyűlés. Ez tehát a közbirtokosságnak megmaradt egyik vagyonobjektuma.

A másik a Borszéki Fürdő, melynek a Tischler Mór és Társaival kényre-kegyre megkötött egyezés szerint az évi bére 250 ezer lej dollárra valorizálva és minden literes borvíz után 10 bani jutalék, mely szintén valorizálva évente átlag mintegy 200 ezer lejre tehető. Ehhez járul apróbb bevételeiből: fűbér, elemi csapásokból származó szélterőses faanyagár stb. mintegy 150—200 ezer lej. Hiába beszélünk tehát több száz milliós vagyonról, jövedelmek fokozásáról, ha annak egy része jogérvényes szerződéssel le van kötve, másik részének kihasználását az erdőtörvény korlátozza, harmadik része pedig már véglegesen ki van sajátítva,

És ebben az állapotban találta a közbirtokossági vagyont az 1925. év máj. 4-től 1927. évig működő átmeneti, majd pedig a jelenlegi igazgatóság.

Igazgatóságunk az agrár kisajátítások ellen 1923. évben beadott ujrafelvételi kéresemhez 1925. évben revíziós pótkérést adott be, majd a Miniszter úrtól küldöttség útján külön memorandummal kérte felelősségük támogatását. Az Agrár Comite 1927. évi véghatározatával vissza is ad birtokosságunknak 212 hold véderdőt és 166 hold legelőt. Majd a fürdő belterületén történt kisajátítások visszaszerzése végett Borszék község és igényjogosultjaival köt egyezséget, melynek jóváhagyását a jelenlegi közgyűlésen felolvasott levelek szerint állandóan szorgalmazza. Indokolt átirattal fordult a Fürdővállalat r. t.-hoz a szerződés revíziója érdekében, s azt jóelőre előkészítette. És rendezte a közbirtokosság pénzügyeit. Ezt birtokosaink is tudják.

És most egy kis emlékeztető! Azt is tudják birtokosaink, hogy nagyon régen volt, amikor Borszék dus hasznót hajtott. Már a régi bérlet óta több mint 23 évig birtokosaink egyetlen fillér osztalékot nem kaptak. Háboru után is 1927. évig osztalék nem jutott, mert még 1925. évben is a mostoha évek adósságait kellett kiegyenlíteni. És lám 1927. évben ez a — cikkiró szerint — tehetetlen és gyámoltalannak látott igazgatóság juttatta az első szerény 600 ezer lej osztalékot birtokos társainak abból a valóban csekély bérből és egyéb már említett apróbb jövedelmekből. 1928. dec. 31-ikéről bemutatott zárószámadása szerint pedig újból 577 ezer lej felosztható tiszta jövedelemmel számolt be.

Lehet-e hát azt mondani, hogy a közbirtokosság jelenlegi jövedelme még az adminisztrációs költségekre sem elegendő? Vagy illethető-e igazgatóság váddal azért, mert az agrárkiszajátítás után visszahagyott csekély erdőterületét évi vágásterületek útján, a tartamosság biztosításával tervezte értékesíteni, hogy a fürdő évi és más kisebb jövedelméhez csatolva, szerény, de biztos évi járadékot biztosíthasson birtokos társainak eddig is, amíg az egész erdő eladható lesz.

És lehet-e azt állítani, hogy a közbirtokosság azért adott zajos kifejezést elégedetlenségének, mert az igazgatóság a források ügyében és a bérösszeg felemelésénél eredményt elérni nem tudott?

A közgyűlés kirobbanó elégedetlenségének az oka abban keresendő, hogy egyesek már hetekkel és hónapokkal ezelőtt a nép körében és „ad hoc” gyűléseken azt a vádat hintették el, hogy az igazgatóság a „Bánffy-erdőt” nem akarja értékesíteni és szembehelyezkedik a nép akaratával. Az igazgatóság sohasem akart mást, mint az egész birtokosság s már két éve minden lehető elkövetve küzd az agrárügyek befejezéseért s így közvetve a Bánffy-erdő eladásának lehetőségéért. A mai viszonyok között egy közbirtokossági agrárügy sikertelenségéért lehet-e felelőssé tenni egy igazgatóságot, ha ebben azt semmi lépés elmulasztása nem terheli? Lehet-e hanyagsággal vádolni, amikor ez az igazgatóság a kötlevelek és a levelezések egész tömegével tudja igazolni, hogy két év óta minden lehető alkalmat felhasznált arra, hogy az agrárügyet befejezze és a Bánffy-erdő eladását lehetővé tegye?

Az alaptalan támadásokkal, a néphangulatot felkorbácsoló frázisokkal szemben azonban van egy védelmünk: a becsület, a nyugodt lelkiismeret. És a biztos remény, hogy a néphangulat változni fog.

Egyébként álláspontomat a közgyűlésen úgy is, mint közbirtokos, úgy is, mint elnök, kifejtettem.

A források ügyére vonatkozólag pedig meg

kell jegyeznem, hogy a vonatkozó szerződés-szegés tényét nem a közgyűlés, hanem annak idején jogi vélemények meghallgatása után az igazgatóság állapította meg s közölte a fürdővállalattal, a közgyűlés pedig ezt tudomásul vette. Az egyezség revíziójára vonatkozólag az igazgatóság a közgyűléstől csak 1928. december 6-án kapott utasítást, s ennek mindenben s a legnagyobb előkészülettel és megfontolással eleget is tett.

Az „Ellenzék” 81. és 82-ik számában a birtokosság „anyagi zavarairól”, „válságos gazdasági helyzetéről” stb. szóló cikkeire méltó válasz az 1928. évi zárószámadás eredménye. A 82-ik számban közölt azon tudósítás, hogy a megválasztott előkészítő bizottság „az elnök mellé” küldetett ki, megint tévedés, mert ez nem az elnök mellé, hanem a Bánffy-erdő értékesítésének előkészítésére küldetett ki. Ugyanezen cikk 5-ik bekezdésében dr. Csiby Andor urnak tulajdonított és személyemre vonatkozólag tett megjegyzését nem hallottam. Ha azonban ezt a kijelentést tényleg tette volna, válaszat erre is meg fogom adni.

Puskás István,
közbirt. elnök.

Néhány szó a borszéki közbirtokosság legutóbbi közgyűléséhez.

A napilapok élénken foglalkoznak a borszéki közbirtokosságnak legutóbbi közgyűlésével, ahol a közbirtokosok elégtelensége szokatlan erős formában nyilvánult meg.

A borszéki közbirtokosság kérdésével való foglalkozás nehéz dió, az ehhez való legkisebb hozzászólás is ebben a kérdésbeni nagy jártasságot követel.

A borszéki közbirtokosság keletkezésének és fennállásának nagy multja van, s aki ehhez a kérdéshez hozzá akar szólni, annak évtizedekkel visszamenőleg ismernie kell ennek minden fázisát.

A közbirtokosoknak ezen vagyonukért sokat kellett küzdeniök és valami fatális körülmények folytán ez a nagy vagyon mindig mostoha volt az ő tulajdonosaihoz.

Ez a mostohaság kétszeresen sújtja most a székely arányrésztulajdonosokat, mikor irtóztató gazdasági leromlottságukban minden krajcárra szükségük van.

Mikor a legutóbbi közgyűlés lefolyásáról hallunk beszélni és inni, mikor a tagdhatatlannul erős nyugtalanságot nem lehet tudomásul nem venni, nem szabad elhallgatnunk azt a körülményt, hogy ezen nyugtalanság egyáltalán nem irányult a vezetőség működésének inkorrektisége vagy rosszhiszeműsége ellen, hanem irányult a birtokosság egyes életbevágó kérdéseinek intézésében nem kellő mértékben tanúsított erély hiánya ellen.

A közbirtokosságot ugyanis jelenleg két igen fontos kérdésének elintézése izgatja. Egyik a Fürdővállalattal kötött egyezségének revíziója, mely egyezség a megkötés pillanatában kielégítette ugyan, azonban az idők változása folytán már nem állja meg a helyét. A másik egy több millió értékű erdejének eladása, amelynek elintézését a minden hozzáértés és lélek nélkül keresztülvitt agrárreform megakadályozta.

Hogyha a birtokosság mindenkor vezetősege ezt a két kérdést meg fogja tudni közmegelegedésre oldani, s ennek következményeként a befolyó jövedelmet a jövőre való okos előre látással a birtokosok részére biztosítani, akkor a birtokosok nyugtalansága önmagától meg fog szűnni.

Jól tudjuk, hogy a legborzasztóbb dolog mindig az üres gyomor volt és ez ma is. Az üres gyomor nem ismer meggyőzést, csak ételt

követel, s épen azért, aki a birtokosok küzgyü-lési elégtelenségét látta és a birtokosság speciális viszonyait nem ismeri, könnyen félremagyarázhatja ezen elégtelenséget.

A birtokosságnak nagyon fáj, hogy a vezetőség a kétségtelenül megállapított szerződés-szegés tényét a Fürdővállalattal szemben nem kellő eréllyel érvényesítette s ezáltal nem iparkodott a szerződés revíziójának erélyes keresztülvitelére. A birtokosság ugyanis abból indul ki, hogy amennyiben nem sikerülne egy szerződés-revízióval magasabb bérösszeget elérni, mely a rendes adminisztrációs költségeken felül még részére is biztosítana valami csekély évi osztalékot, akkor inkább jöjjön a szerződés felbontása, mert ennél rosszabb helyzetbe amugy sem kerülne.

A közgyűlésen azonban olyan kijelentések hangzottak el, amelyek bizton remélni engedik, hogy a Fürdővállalat elvileg nem zárkózik el a békés revízió elől.

De nem is lehet ez máskép. Egy 35 éves bérleti szerződésnél a két fél annyira össze van fonódva egymással, hogy békés egyetértés nélkül csak csupa háboruszkodás lesz az életük, amelyben felőrlik mindkét fél.

Ennek a két kérdésnek gyors és sikeres elintézésére küldött ki a közgyűlés egy külön bizottságot, melynek feladata nem más, mint felvéve a tárgyalások fonalát az arra illetékes tényezőkkel, a kérdések megoldására nézve a legközelebbi közgyűlés elé terjesszen javaslatot.

A bizottság a napokban már megkezdte működését s majd a jövő fogja megmutatni, hogy munkája milyen eredménnyel fog járni.

Cs. A.

Válasz

Józsa Sándor tanító urnak a Székely Szó legutóbbi számában a közbirtokosságokra vonatkozó cikkére.

Józsa Sándor dírtói tanító ur a Székely Szóban megjelent folytatólagos cikkeiben, melyekben a székely közbirtokosságok belételeivel foglalkozik, a felmerült nehézségek és a jövőben eshetőleges veszélyek kikerülhetése céljából fel-említi, mintegy villámhárítóként, a közbirtokosságok szindikátusa megalakításának szükségességét.

Ebben a vonatkozásban, miután engem is megnevez, engedje meg nekem, hogy a közbirtokossági szindikátus megalakításának jelenlegi stádiumáról nemcsak őt, hanem mindenkit, ki az eziránti kérdés után érdeklődik, értesítem.

A közbirtokossági szindikátus megalakításáról és annak lényegéről az Országos Magyar Pártnak Székelyudvarhelyen mult év októberében megtartott nagygyűlésének közgazdasági szakosztályán előadást tartottam, melynek alapján előterjesztett határozati javaslatomat a nagygyűlés egyhangulag elfogadta.

A közbirtokossági szindikátus megalakítását annyira szükségesnek tartotta egy pár udvarhelymegyei közbirtokosság, hogy mindjárt le is jelentkeztek a szindikátusba leendő belépésre.

A szindikátus megalakításának szükségessége soh'sem volt nyilvánvalóbb, mint jelenleg, mikor épen az új bányatörvény parlamenti tárgyalásánál az altalaj nacionizálásáról folyik a vita s amely vitában a Magyar Párt részéről dr. László Dezső kamarai képviselőnk is felszólt.

Ezzel a törvénnyel elkönfiskálnának például az összes borvizforrások s így igen sok közbirtokosságot fosztana meg az új törvény ősi vagyonától.

A közbirtokossági szindikátus megalakitá-

Értesítés!

Főtér. Vákár-ház.

Külföldi utamról hazatérve, jövő héten hozom a legszebb kalap modelleket. A gyergyószentmiklósi „Rella Salonba” vételkötelezettség nélkül kérem megtekinteni a minden igényeket kielégítő kalapraktárunkat.

Rella Salon.

Főtér. Vákár-ház.

sának kérdése nem aludt el, jelenleg épen a szindikátusi alapszabálytervezeten dolgozom, amelyet megvitattam olyanokkal, akik a közbirtokosságok beléletével ismereteseek, majd egy összehívandó általános közbirtokossági gyűlés elé fogjuk terjeszteni.

Ugy látszik, Józsa tanító ur nem tudja, hogy ezelőtt már két évvel, mikor én a szindikátus eszméjét felvetettem, a ditrói, valamint a szárhegyi és borszéki közbirtokosságok felismerve a kérdés nagy horderejét, mindnyájan közgyűlési határozattal kimondták elvileg a szindikátusba leendő belépésüket.

Józsa tanító urnak igaza van, mikor aggodíkszik a közbirtokosságok vagyonának jövője felett; ennek a szindikátusnak épen az lenne a célja, hogy tömörítse az erőket és közös erővel vegye fel a küzdelmet egyrészt avégből, hogy minden ellene irányuló támadást kivédjen, másrészt, hogy a közbirtokossági vagyonok jobban kihasználhatók legyenek a köz javára.

Dr. Csibý Andor.

Iparkamarai választások előkészítése.

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara a már 15 napig közszemlén volt választói listája ellen beadott előterjesztéseket elbírálta és a választói listát a hozott határozatok értelmében kijavította.

Az ilyképen kijavított végleges választói listákat a kamarai törvény vonatkozó rendelkezése értelmében 1929. év április hó 13-ával 10 napra a kamara titkári hivatalában, továbbá Maros, Csik, Udvarhely és Háromszék vármegyék összes prefektusi, polgármesteri, szolgabírói és járásbírói hivatalokban újból kifüggeszti.

Azok, akik a közszemlére kitett választói listákkal kapcsolatosan adtak be annak idején előterjesztéseket, s az ezen előterjesztésekre a kamara részéről hozott határozattal nincsenek megelégedve, a kijavított listának az április 13-ával kezdődő 10 napos kifüggesztési ideje alatt felelősséggel (recurs) élhetnek a választó lakhelye szerint illetékes királyi törvényszékhez, ahol e felelősségek felett a törvény rendelkezése szerint soron kívül fognak dönten.

A kamarai választások napja a kereskedelemügyi miniszteriumból mai napon kapott távirati értesítés szerint az egész ország területére 1929. május 26-ra tűzött ki.

Budapesti Nemzetközi vásár.

A május 4—13 között tartandó Budapesti Nemzetközi Vásárra utazó:

1. a magyar határt vizum nélkül lépheti át, a vizumot a rendes ár $\frac{1}{3}$ -áért utólag a vásár területén szerezheti be.

2. A magyar vonatokon menet-jövet 50%-os díj-kedvezményrel utazhatnak még akkor is, ha a visszautazás nem azon a vasútvonalon vezetett határállomáson fog történni, amelyen Magyarországra belépett.

3. A román vasuton jövet szintén 50%-os díj-kedvezményrel utazhatnak.

4. A vásár területére bármikor ingyenesen léphet be, s végül

5. Lakást előre biztosíthat magának, ha a vásár valamelyik tb. képviselőjénél, többek között a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara főtitkáránál 120 lejért vásárigazolványt vásárol. A vidéken lakók megrendelése csak akkor vehető figyelembe, ha úgy az igazolvány árát, mint a postaköltséget (ajánlott levél díja) dr. Bíró József ker. és iparkamarai főtitkár címére előre beküldik.

Gyergyószentmiklóson különben korlátolt számban Sándory Mihály nyomdatulajdonosnál is beszerezhető vásárigazolvány.

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara közleményei:

Dióexportőrökkel óhajtsz összeköttetésbe lépni: H. Heller, Ir. 90 West Broadway, New York.

Az érdekelt kereskedők részére a kamara titkári hivatalában rendelkezésre áll nyugatról a galati, brailai és constantai tengeri kikötőkön keresztül szállított árukra vonatkozó C. F. R. 10. speciális tarifa.

A postavezérigazgatóság értesítése szerint a külföldről érkező postacsomagok vámolási eljárása megrövidítettett úgy, hogy f. é. április 8-tól kezdődőleg minden postacsomag az érkezéstől számított 2 nap alatt legkésőbb a címzett rendelkezésére áll.

Továbbá március 30 tól belföldi viszonylatban postacsomagok adhatók fel 20 kgr.-ig értékkeléssel vagy anélkül és utánvétellel is 10.000 lejig.

Vámmentességet kérelmező érdekelték értesítettnek, hogy a brassói Inspectoratul Industrialhoz intézendő kérés mellé a számla 5 példányban román nyelven, vagy arra fordítva és 1 lej 50 bani bélyeggel ellátva csatolandó.

HIREK.

— A gyergyószentmiklósi közbirtokosság tavaszi közgyűlése. F. hó 10-ikén d. u. tartotta meg a helyi közbirtokosság a városháza nagytermében idei tavaszi közgyűlését, mely a tárgysorozat minden egyes pontját a legnagyobb higgadsággal és hozzáértéssel tárgyalta le.

A közgyűlés egyik legfontosabb és messze jövőre kiható pontját képezte a Gyilkostó környékén fekvő birtokossági területek felparcellázása és építési kötelezettség mellett leendő kiosztása.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak erre vonatkozó javaslatát, s az egész tervezet elkészítését és telkek kiosztását teljesen az igazgatóságra bízta.

Ugyanakkor a gyilkostói propaganda céljára 3000 lej segélyt is megszavazott a Gyergyószentmiklósi Turista Egyesület részére.

— Egy híres román színész halála. A craiovai nemzeti színház néhány tagja propaganda-turnén volt Erdély városaiban. Közöttük Mia Teodorescu, a nemzeti színház örökös tagja, a mai román színeszet egyik büszkesége, kit művészeti érdemeiért boldogult Ferdinánd király a Bene Merenti, Rásplata muncii és Crucea Regina Maria érdemrendek első osztályu keresztjével tüntetett volt ki. A művésznek valamelyik városban fogat huzatott, melynek következtében vérmérgezést kapott. Gyergyóban fordult először orvoshoz, azonban a baj annyira előhaladott volt, hogy lehetetlen volt rajta segíteni. Egy nap szívinfark után meghalt. Craiovai sikerei előtt Bukarestben és Iaşiban játszott, legjobb szerepei voltak „Năpasta“, „Răsvan şi Vidra“, „Necunoscută“ drámák. 62 éves volt, és e turnén 45 éves színészi jubileumát ünnepelte.

— A gyergyószentmiklósi Zeneegylet hangversenye. F. hó 23-ikán a gyergyószentmiklósi Zeneegylet nívós hangversenyt fog tartani a Laurentzy nagytermében, melyre a próbák serényen folynak.

Ez a hangverseny méltó párja fog lenni az egyelet által eddig tartott zeneestéknek, sőt, amint értesültünk, ez a hangverseny az eddigieknél jóval nagyobb előrehaladásáról fog tanúbizonyságot tenni.

Zenekedvelő közönségünk figyelmét már most felhívjuk erre a nagy zenei nívóju hangversenyre.

— Halálozás. Özv. Karda Lajosné Berecz Matild f. hó 8-án Gyergyószentmiklóson 30 éves korában meghalt. Férje tragikus halála idegeit tönkretette. Nem tudta elviselni, hogy a legboldogabb családi élet után a sivár lét mindennapi küzdelmei között éljen. A bánat megtörte életerejét és alig másfél évi egyedüllét után követte férjét. Halála két kis gyermeket döntött árvaságba.

Özv. Kovács Istvánné Lőrinc Margit f. hó 7-én Gyergyóalfaluban 72 éves korában elhunyt.

— A gyergyószentmiklósi Leány Klub kedden, 17-én kezdi teaestéit.

— Színelőadás lesz Tekerőpatakon. A kilyénfalvi róm. kath. műkedvelő ifjuság folyó hó 13-án (szombaton) este 8 órai kezdettel színter fogja hozni „A méltóságos eszmadia“ című 3 felvonásos vígjátékot a tekerőpataki község-háza nagytermében. Ez alkalommal szívesen látnak vidékieket is.

— A Ditrói Dalárda műsoros estélye. F. hó 1-én szép műsoros estélyt tartott a Ditrói Dalárda.

Ünnepi beszédet tartott dr. Gaál Endre, ki Ditró község gazdasági és kulturális fejlődéséről beszélt, mely beszédet a Dalárda három énekszáma követte precíz előadásban s nagy átérzéssel.

A programot egy egyfelvonásos vígjáték töltötte ki dr. Puskás Levente, Puskás Erzsike, Száva Gerő és Izsák adóhivatali tisztviselő szereplésével, kik mindannyian a ditrói műkedvelő gárda erős és jól kipróbált oszlopai.

A konferanszi szerepét Bálint róm. kath. lelkész töltötte be kellemes és találó konferálásával.

Előadás után tánc volt, mely a hajnali órákban ért véget.

Az előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legjobban sikerült. A rendezés László István főkantort, dalegyleti karnagy érdeme.

— Fél százados fennállását ünnepli a Székely Nemzeti Múzeum. Ebben az évben lesz 50 éve, hogy Cserey Jánosné megalapította a Székely Nemzeti Múzeumot, mely azóta a Kós Károly által tervezett gyönyörű palotában Sepsiszentgyörgyön a magyar közművelődés hatalmas várává fejlődött.

Az igazgató választmány elhatározta, hogy a nevezetes évfordulót szept. 15. és 22. között fogja megünnepelni. A jubileumi héten székely ipari és terménykiállítást rendeznek és a múzeum eddigi munkájáról emlékkönyvet adnak ki.

— A brassói Ipartestület köszönete Szabó Béni iparos-szenátornak. A brassói Ipartestület márc. hó 22-ikén megtartott közgyűlésen hálás szavakkal emlékezett meg elnökének a szenátusban a kisipar és ipartestületek megvédése tekintetében kifejtett tevékenységéről és ezen fáradhatatlan munkásságáért járó köszönetét két ízben is jegyzőkönyvben fektette le.

Szabó Béni szenátort az ipartestületeknek múlt évben városunkban megtartott kongresszusról is ismerjük, s joggal elmondhatjuk, hogy a Magyar Párt az iparosok érdekeinek megvédésére senki alkalmasabb embert nem küldhetett be a parlamentbe, mint Szabó Bényt.

* Modern párisi háló és pizsamához reggeli, valamint fűrdő cipőket bármilyen maradék kelméből készít Jakab Istvánné Gyergyószentmiklóson Liceummal szemben, házszám 5.

* Ideiglenes irodai állást keres liceumi nyolc osztályt végzett fiatalember. Cím a kiadóban.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Mikor huszonhat évi esikvármegyei lelkipásztorkodás után eltávoztam, mindazon jó barátainak, ismerőseimnek, szárhegyi és csomafalvi volt jó hiveimnek, kiktől közvetlenül nem busuzhattam el, ez uton mondok köszönetet és szívélyes Istenhozzádot, kérem őket, hogy tartanak meg továbbra is jó emlékükből. Én az Ur oltáránál fogok rájuk gondolni. Isten velünk!

Dr. Péterffy Lőrinc.

Pretura plasei Gheorgheni.

Nr. 808/929.

„Gyergyói Ujság“ szerkesztőségének

L o c o.

Tisztelettel megkérem, sziveskedjék lapjában a következőket közzétenni:

„Felhívom járásom összes községeknek lakosságát, hogy őrizzék meg Balázs Béla „Amerika Első Biztosító Társaság és Bank Turda“ életbiztosítási ügynökétől, ki életbiztosítási ajánlatokkal foglalkozik, a népet különböző ajánlatokkal félrevezeti és megkárosítja.

Ezzel az életbiztosító társaság ügynökével tárgyalásba ne bocsájtkozzanak és életbiztosítási üzleteket ne kössenek.

Fent nevezett ügynök ellen több joseni ember tendenciózus félrevezetése és megkárosításáért a nyomozást megindítottam.

Gheorgheni, 1929. április 9.

Tisztelettel:

Cotta,
főszolgabíró.

Szerkesztői üzenet.

Lapunk barátait és tudósítóit kérjük, hogy be-
küldött tudósításaikban és közleményeikben legyenek
mindig figyelemmel lapunk korlátolt terjedelmére, mi-
vel ellenesethen azokat vagy nem tudjuk egyáltalán
közölni, vagy pedig csak átdolgozva.

Meghívó.

A Ditrói Mezőgazdasági Bank
felszámolásban f. évi ápril 15-én, va-
sárnap d. n. 3 órakor Ditróban, a köz-
ponti elemi iskola nagytermében.

k ö z g y ü l é s t

tart, melyre a részvényesek tisztelettel
meghívattak.

Tárgysorozat :

1. Felszámoló bizottság jelentése.
2. Felszámoló bizottsági tagok le-
mondása, részükre a felmentvény meg-
adása és helyettük újak választása.
3. Az eddigi felszámolási költsé-
gek megállapítása.

A felszámoló bizottság nevében :

Dr. Józsa.

Dr. Csiby.

Kivonat az alapszabályokból: „A közgyűlésen
az a részvényes bir szavazati joggal, ki egy vagy több
részvényt, mely a közgyűlés napját megelőző legalább
egy hónappal a részvénykönyvben nevére íratott, 3
nappal a közgyűlés előtt a Transsylvania Bank gyer-
gyószentmihályi, vagy ditrói fiókintézeténél letesz.
Minden letett részvény egy szavazatra jogosít. A sza-
vazati jog személyesen vagy meghatalmazott útján
gyakorolható. Meghatalmazás írásban és csak olyan
részvényesnek adható, kinek magának is van szava-
zati joga.”

Aragonit díszdíjak Sándorynál.

Horny-féle árnyékolt

Neutrowox,
Telefunken,
Schaleco és
Kramolin

nagy teljesítményű
rádió apparátok,

valamint hang-
szórók és min-
dennemű rádió
alkatrészek

8-1

részletfizetésre is kaphatók

Berkovitsnál, Gheorgheni, Fótér.

„România”

Román Biztosító Társaság.

Társulati tőke Lei 15,000.000.

Angol-amerikai viszont-
biztosítási alapok
dollar 100,851.575.

Nagy építkezési konzorciummal kötött szerződés
következtében beszerzte

építkezési osztályát

amely 200 (kettőezer) lakást építhet az 1929. év-
ben. Ezek a lakások tíz év alatt kamatmentesen
törleszthetők és azonnal a tulajdonosok birto-
kába mennek át. Jelentkezések már most elfo-
gadtnak a társulat székhelyén, illetve **Kerü-
leti Főügynökség Gheorgheni Str.
Josefi (Vörösmarthy-u.) 26. sz. alatt.**
Hasonlóképpen a „ROMANIA” társaság vezette
be először Romániában az

„Arany Tipusu”

életbiztosítást 100 lejes díjjal és havi 20 lejes be-
fizetéssel, amelyeket aranyértékben stabilizált és
havonta amortizációra kerülő évi

Lei 226,219.600

amortizációs összegű járadékokkal garantált.
Kombinációs biztosítások a következő ágakban:
Tűz, Szállítás, Jégkár, Betörés, Állatbiztosítás,
Mezőgazdasági biztosítások.

Kellő információkat a Kerületi Főügynökség
minden nap d. u. 2-6 óráig szolgál.

ÖLGYEK, URAK FIGYELMÉB

Raktáron vannak

a legszebb, legolcsóbb és legtartósabb

tavaszi cipőujdonságok

minden színben és nagy választékban

Balázs Ferenc

főtéri cipőüzletében.

4-4

BALLA ISTVÁN

hatósági engedéllyel bíró
villanyszerelő

el-
vállal
minden-
fajta elek-
tromos szere-
lést és javítást.
Mivel nagy külföldi
gyakorlattal rendelke-
zik, azért olcsón, izléses
kivitelben és műszaki pon-
tossággal dolgozik. Költségve-
téseket bárkinek díjtalanul készít.

Cím: Selyem-utca 69. sz.

Mondhatnak,
írhatnak,
amit csak akarnak

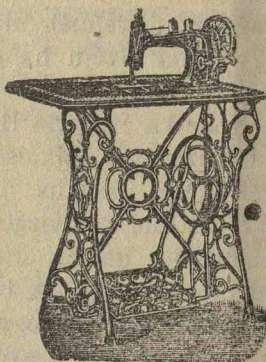
a

Singer varrógépek

mégis

a legjobbak.

Üzlet: Gheorgheni
Piața Reg. Maria 10.

Varrógépek
kerékpárok
gramofonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.

Gheorgheni, jud. Ciuc.

52-34

Ha bármily modern, jó és olcsó

BUTORT

52-27

akar, ne sajnálja a fáradságot és fordul-
jon bizalommal **Ambrus István** mű-
asztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak.

Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

Elsőrendű

külföldi márkájú

rakettek

1929-es töltésű

l a b d á k.

Rakett-prés, olaj, lakk
és napellenzők
kaphatók

4-2

BERKOVITSNÁL.
GHEORGHENI, FÓTÉR.

Ha butorra van szükség,

háló és ebédlő berendezést, ugyszintén
egyéb butorokat is minden elfogadható
áron elad

Hegyessy Lajos asztalosmester

Gheorgheni Reg. Ferdinand 74.

A butort vásárló részben deszkaanyag-
gal is fizethet.

12-9

Garantált malomkövek, sir-
kövek és márványsírkövek
állandó raktáron
kaphatók

Barabás Gergely

kőfaragónál

Szárhegyen (Lăzarea, jud. Ciuc.)

Vállalok bármilyen

épület és kriptaépítéseket
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telben, teljesen fagyálló anyagból.

Szives megkeresésre árajánlattal, terve-
zéssel készséggel szolgállok. 52-25